

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Närsjukvård
Psykiatri och Samverkan

DELEGATIONSBESLUT
2026-05-08

HDIR 26171
PVN 2026-0107

<i>Beslutande</i>	Anders Ahlsson
<i>Föredragande</i>	Rebecka Strandberg
<i>Samråd</i>	Maria Andersson
<i>Hänvisning</i>	Enligt primärvårdsnämndens delegationsordning (PVN 2026-0005), punkt 1.9
<i>Ärende</i>	Yttrande över betänkande En förbättrad elevhälsa

Beslut

Hälso- och sjukvårdsdirektören beslutar att överlämna yttrandet över Slutbetänkande av Utredningen om en förbättrad elevhälsa (SOU 2025:113) till Utbildningsdepartementet.

Bakgrund

Utredningen om en förbättrad elevhälsa tillsattes i mars 2024, ett delbetänkande överlämnades i april 2025 och slutbetänkandet överlämnades den 26 november 2025. Det samlade förslag som utredningen lämnar i slutbetänkandet syftar till att tydliggöra och stärka elevhälsans syfte och uppdrag, stärka elevhälsans vårduppdrag och garantera att elever får tillgång till elevhälsans professioner.

Yttrande

Region Stockholm ställer sig positiv till förslagen i stort. Det finns ett behov av att tydliggöra elevhälsans uppdrag, ansvarsfördelning och var insatser ska erbjudas. I dagsläget råder i vissa fall otydlighet för elever, vårdnadshavare, elevhälsan och hälso- och sjukvården om vem som ansvarar för vad och var enskilda elever och vårdnadshavare ska vända sig för att få stöd.

Här följer de synpunkter som Region Stockholm vill framföra till Utbildningsdepartementet avseende några av de förslag som utredningen lämnar i sitt slutbetänkande.

Förslaget om införande av en samordnande funktion på elevhälsan vid varje skolenhet

Förslaget innebär att det ska finnas en samordnande funktion i elevhälsan som ansvarar för att samordna insatser från skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för att säkerställa att elevens behov tillgodoses i skolan. Rektorn ska utse denna funktion och förslaget syftar till att underlätta för

vårdnadshavare vars barn har behov av stöd från flera verksamheter och att förbättra samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Region Stockholm ställer sig positiva till förslaget. Det blir tydligt med en ingång för övriga aktörer att vända sig till och samverka med. Det är dock viktigt, som utredningen skriver, att den samordnande funktionen i respektive elevs ärende är någon som eleven har förtroende för, oavsett vem som har lyft ett behov av samordnade insatser.

Förslag om införande av obligatoriska samverkansöverenskommelser

Förslaget innebär att krav ställs på samtliga skolhuvudmän att teckna samverkansöverenskommelser med regionen. Huvudansvaret för att teckna samverkansöverenskommelsen ligger enligt förslaget på skolhuvudmannen. Enligt utredningen ska överenskommelsen beskriva:

- Hur kontakt ska tas gällande elever i behov av samordning mellan aktörerna,
- Hur samordning ska ske,
- Hur information ska överföras från hälso- och sjukvård till elevhälsa/skola

Region Stockholm ställer sig negativ till förslaget om att skolhuvudmannen ska ingå överenskommelser med regionen. Stockholm är ett stort län, med 26 kommuner där Region Stockholms ansvarsområde sträcker sig över hela länet. Utifrån dagens skolsystem finns idag både kommunala skolhuvudmän samt enskilda skolhuvudmän. Regionen tolkar utredningens förslag om obligatoriska samverkansöverenskommelser som mycket tidskrävande och praktiskt svårt att genomföra. Vår tolkning av förslaget är att överenskommelser ska upprättas med varje enskild skolhuvudman, det vill säga både med enskilda friskolor eller privata skolkoncerner samt med kommunala skolhuvudmän. Det är svårt att praktiskt genomföra, bland annat eftersom regionen ansvarar för flera olika vårdverksamheter med större geografiska områden än kommunernas ansvarsgränser. Olika överenskommelser som inte är likartade över hela länet skulle kunna minska förutsättningarna för regionens verksamheter att ge jämlik och jämställd vård över hela länet, för alla barn och unga.

Om en samverkansöverenskommelse skulle kunna tecknas på övergripande nivå mellan regionen och de skolhuvudmän som finns i länet, bedöms det ändå innebära ett mycket omfattande administrativt arbete inom en stor region som Region Stockholm. Därutöver skulle en ansevärd mängd lokala rutiner behöva utarbetas och implementeras hos de hälso- och sjukvårdsaktörer som oftast samverkar med elevhälsan, rutiner som beskriver remisshantering, återföring, informationsutbyte, samtyckeshantering m.m.

En ytterligare risk med förslaget är att allt för mycket tid läggs på att ta fram överenskommelser och rutiner, i stället för att samverka kring den enskilda eleven. Region Stockholm vill framhålla vikten av att prioritera

samordning i enskilda ärenden och samverkan kring eleven, oavsett vem som initierar ett vårdbehov.

I stället för att införa lagkrav på en gemensam samverkansöverenskommelse, skulle ett annat alternativ kunna vara att införa att skolan och elevhälsan också kan initiera Samordnad Individuell Plan (SIP) vid behov av samordnade insatser, på motsvarande sätt som de aktörer som omfattas av lagstiftningen.

Elevhälsans huvudmannaskap och ledning

Utredningen har analyserat och tagit ställning till ändamålsenligheten i utformningen av elevhälsans nuvarande huvudmannaskap, och till alternativa huvudmannaskap med kommunen respektive regionen som huvudman. Utredningen bedömer sammantaget att det nuvarande huvudmannaskapet för elevhälsan är ändamålsenligt.

Region Stockholm instämmer med utredningens analyser och slutsatser och har inga fler kommentarer.

Förslag om utökade hälsobesök och hälsosamtal

Utredningens förslag överensstämmer med Socialstyrelsens uppdrag att ta fram ett Nationellt hälsoprogram för barn och unga. Här är Region Stockholm med i arbetsgrupp tillsammans med relevanta aktörer i framttagandet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen förväntas inte få några ekonomiska konsekvenser. Utredningens förslag om införande av obligatoriska samverkansöverenskommelser mellan samtliga skolhuvudmän och regionen skulle dock sannolikt innebära en ökad administration.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslagen har positiva konsekvenser för patientsäkerheten. Utredningens förslag om en samordnande funktion på elevhälsan syftar till att underlätta för vårdnadshavare vars barn har behov av stöd från flera verksamheter. Förslaget förväntas förbättra samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Att stärka elevhälsans uppdrag generellt skulle kunna leda till en mer likvärdig och jämlik insats över landet. Förslaget om införande av obligatoriska samverkansöverenskommelser mellan samtliga skolhuvudmän och regionen skulle dock kunna bidra till negativa konsekvenser för regionens mål att ge jämlik vård till alla barn i länet. Utifrån utredningens förslag till hur överenskommelsen ska upprättas bedömer Region Stockholm att det inte skapar goda förutsättningar för att kunna ge jämlik vård i länet.

Miljökonsekvenser

Förslag till beslut förväntas få oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Förslaget om införande av obligatoriska samverkansöverenskommelser mellan samtliga skolhuvudmän och regionen skulle sannolikt innebära en ökad administration.

Beslutas på Primärvårdsnämndens vägnar

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

